

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

stets voll erfüllenden Offizier, Kameraden und Vorgesetzten. Oberstleutnant Seyller, Bataillonskommandant rang im verzweifelten Schmerz die Hände, aus der Brust des Hauptmanns Stoits brach ein schwerer Seufzer. Für Augenblicke standen wir erstarrt. Aber im Schützengraben gibt es keine Zeit zur Trauer. Dem ersten Schuss können weitere folgen. Verwundete hatten wir auch schon. Schnell wurde für die Aufbahrung gesorgt, dann ertönte der Befehl: Vorwärts. Im Gottesacker von Sabac bei dem ersten Soldatenbegräbnis sahen wir ihn erst wieder, eingesargt, den Oberleutnant Klemens Prusa.

*

Es war unser erster Todte. Ihm folgten — leider — viele, sehr viele, deren wir mit pietätvoller Liebe gedenken. Und erst die Familie, deren jüngster Sohn er war. Die Angehörigen suchten die Stelle der Grabstätte und seine kleinen Habseligkeiten. Das Mutterherz wünscht das Marienbild, dass es seinem Sohne in den ersten Tagen des Kriegsdienstes als Talisman gegeben. Welche Freude im Schmerze als der Assistent an der Klinik die kleinen Kostbarkeiten des teuren Todten sendet: das Marienbild, die silberne Zigarettendose mit Monogramm, die Feldbinde, die Stampiglie, zwei Medaillen, Schlüssel und die letzten Briefe der Seinigen...

*

Nun sind es beinahe zwei Jahre, dass Oberleutnant Prusa der Erde anheimgegeben wurde. Traumverloren in Reminiszenzen sehe ich sein liebes Antlitz und seine lächelnden Augen. Laut erklingt in mir der schmerzvolle Aufschrei der Seinigen und da fühle ich es: heute kann man nicht nur den Helden tod sterben, sondern auch nur heldenhaft mehr leben...

Dr. Ernst Ballagi,
Leutnant i. d. Res.

lomban tördelte kezeit, Stoits kapitány meléből nehéz sóhaj fakadt. Pillanatig megdermedve álltunk. De a lövészárokból nincs idő gyászra. Az első lövést több is követheti. Már sebesültjeink is voltak. Gyorsan intézkedtünk a felravatalozás iránt és felhangzott a parancs: Vorwärts. Csak a sabáci temető első katonatemetésén láttuk viszont, koporsóba zárva, Prusa Kelemen főhadnagyot.

*

* *

Nekünk ő volt az első halottunk. Utána — fájdalom — még sok jött. A mi szerető emlékezésünkben sokakkal osztozik Prusa főhadnagy. De a család! Annak egyetlen halottja a legfiatalabb fiú...

A család a sírhelyet keresi... Aztán keresik az apró tárgyait. Az anyai szív a Máriaképet óhajtja, melyet katonáskodása első napjaiban talizmánul vett az életbe induló fiúnak. A gyászban milyen boldogság, mikor a klinikai asszisztens megküldi a boldogult Kohut kapitány hagyatékában talált dolgait: a Mária-képet, monogrammos ezüst cigarettatárcát, a táboriget, pecsétet, két érmet, órát, kulcsokat, a család utolsó leveleit...

Mennyi fájdalom és milyen finom tükörképe annak a gyengéd, szerető viszonyoknak, mely a családjához fűzte Prusa főhadnagyot.

*

* *

Két éve lesz, hogy Prusa főhadnagy teste az anyaföldé lett. A visszaemlékezés álmodozásában magam előtt látom kedves arcát, mosolygó szemét, ahogy belémfagy újra a mi első döbbenetünk és felsír bennem a család zokogó fájdalma: úgy érzem, ma már nemcsak meghalni, de élni is csak hősmódjára lehet.

Dr. Ballagi Ernő,
tart. hadnagy.

